

Voortbestaan VO scholen in krimpregio's zwaar onder druk!

Het ministerie van OCW heeft een nieuw, vereenvoudigd bekostigingsmodel voor het Voorgezet Onderwijs ontwikkeld. Nu de cijfers bekend zijn, maken schoolbesturen in krimpregio's zich grote zorgen over de effecten.

Afgaand op de eerste berekeningen gaat de nieuwe bekostiging grote (onbedoelde) effecten hebben op de instandhouding, de spreiding en de breedte van het voortgezet onderwijsaanbod in krimpregio's. Op zich wordt het streven naar vereenvoudiging van de financiering door de schoolbesturen ondersteund, maar de huidige uitwerking is funest en leidt tot een ernstige verschraling van het onderwijsaanbod in krimpregio's. Onze conclusie: het middel lijkt erger te zijn dan de kwaal.

Het nieuwe, vereenvoudigde bekostigingsmodel heeft als doel schoolbesturen beter in staat te stellen om in te spelen op fluctuerende leerlingenaantallen en betere meerjarige financiële planningen te maken. Uitgangspunt was dat de verandering kostenneutraal moest zijn en dat schoolbesturen er niet meer dan 3% op vooruit of achteruit zouden mogen gaan.

Schoolbesturen kunnen sinds kort met het rekenmodel van OCW zien welke effecten de maatregel heeft. De verandering van vestigingsbekostiging zorgt ervoor dat met name brede scholengemeenschappen er fors op achteruit gaan. Deze herverdeling van middelen betekent dat er minder geld naar het vmbo gaat. Dit is alarmerend omdat scholen in krimpregio's veelal brede scholen zijn en in verhouding een hoog percentage vmbo-leerlingen hebben. Veel van deze leerlingen krijgen extra begeleiding en ondersteuning in het onderwijs. Juist deze leerlingen hebben behoefte aan goed onderwijs in de eigen regio.

Schoolbesturen, maar ook de 'krimpprovincies' pleiten voor een grondige "krimpcheck" (conform Tweede Kamermotie¹) op het voorliggende bekostigingsmodel. Het gaat hierbij om de stapeling van effecten in krimpregio's, zoals de Inpassing van leerwegondersteunend- en praktijkonderwijs in Passend Onderwijs², en beschikbaarheid van jeugdhulp.

Door de invoering van Passend Onderwijs zijn schoolbesturen en Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs steeds meer op elkaar aangewezen om gezamenlijk voor alle jongeren een passend aanbod in hun woonomgeving te kunnen bieden. Bij wijzigingen in de budgetten van de schoolbesturen en/of Samenwerkingsverbanden heeft dit een direct effect op het beschikbare onderwijsaanbod van de gezamenlijke scholen. Bij beleidswijzigingen is het belangrijk om daarom de effecten op het niveau van het schoolbestuur en Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs in beeld te brengen.

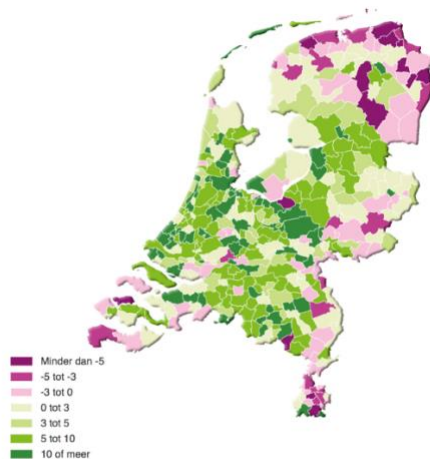
¹ motie Westerveld en Van den Hul

² waarvoor in november 2018 een internetconsultatie staat gepland

Door de plussen en minnen van individuele besturen op Samenwerkingsverbandniveau te salderen ontstaat een beeld van het effect in een regio (Samenwerkingsverband Passend Onderwijs). Onderstaande kaart³ laat op basis van het beschikbaar gestelde rekenmodel van OCW het effect zien van de vereenvoudiging van het bekostigingsmodel op het niveau van het samenwerkingsverband (SWV) voor Passend Onderwijs.

Als de gezamenlijke schoolbesturen in een Samenwerkingsverband er per saldo op vooruitgaan kleurt deze groen, als deze achteruit gaan kleurt deze rood.

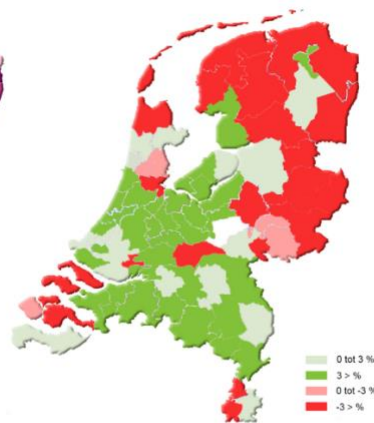
Bevolkingsontwikkeling 2017 (per duizend inwoners)

Periode 1 januari - 1 december 2017

bron: ©CBS

Effect vereenvoudiging bekostiging VO (per SWV - Passend Onderwijs)

*Disclaimer:
 Dit rekenmodel van de VO-ruimte zijn de effecten voor de gemeen scholen en het speciaal onderwijs niet beschikbaar gesteld.
 Voorzigtige handmatige verwerking van brongegevens kan er geen garantie worden gegeven over juistheidsvolgzaam van de gegevens.

bron: Op basis van voorlopige doorrekening rekenmodel vereenvoudiging bekostiging VO-actueel 30 augustus 2018

Uit bovenstaande kaart blijkt dat het voor een jongere uitmaakt waar je in Nederland woont. Heeft iedereen straks nog toegang tot onderwijs en ondersteuning in de eigen woonomgeving? Het voortbestaan van voorgezet onderwijs in krimpregio's staat zwaar onder druk.

³ Er is gebruik gemaakt van het door OCW beschikbaar gestelde rekenmodel, openbare informatie van DUO en het ministerie van binnenlandse zaken.

Bijlage: Aansluiting schoolbesturen persbericht vereenvoudiging bekostiging

Naam	Naam Organisatie	Provincie
Dhr. F.C. van der Knaap	Christelijke Scholengemeenschap	Zeeland
T. Kikken	Stichting Onderwijs Midden Limburg	Limburg
Dhr. R.D. Dorreboom	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noordoost Veluwe te Epe	Gelderland
Dhr. H.J. van der Esch	Achterhoek VO	Gelderland
G.W. van Lonkhuyzen	Dockinga College	Friesland
G.W. van Lonkhuyzen	J.J. Boumanschool	Friesland
G.W. van Lonkhuyzen	Inspecteur Boelensschool	Friesland
Dhr. G. Janze	Lauwers College	Friesland, Groningen
Dhr. J. Vogel	CSG Liudger	Friesland
Dhr. B. Kamphuis	CVO Zuid-West Fryslan	Friesland
Dhr. M.C.J. Visser	Ver. voor CVO in Noord-Fryslân	Friesland
Dhr. P. Schram	OSG Singelland	Friesland
Dhr. H.A. Nijdeken	Tabor College	Noord Holland
Dhr. K. van Bergeijk	Martinuscollege	Noord Holland
Dhr. M.M.A.M. Klaverkamp	Dr. Nassau College	Drenthe, Groningen
Mevr. F.A. Steenblik	De Nieuwe Veste	Drenthe
Mevr. I.Top	RSG Wolfsbos	Drenthe
Mevr. A.Vellinga	C.S. Vincent van Gogh	Drenthe
Dhr. R. Mulder	Hondsrug College	Drenthe
Dhr. M. Kooistra	Esdal College	Drenthe
Dhr. H. Boers	Carmel College	Drenthe
Dhr. A. Weishaupt	Roelof van Echten College	Drenthe
Dhr. J. de Wit	RSG ter Apel	Groningen
Mevr. A.A.M. Schaafsma	Hogeland College	Groningen
Dhr. A.L.M. Benders	CSG/SCOG	Groningen
Dhr. K. Reinders	St. VO Eemsdelta	Groningen
Dhr. A.G. Wennink Mevr. A. Berendsen	Rsg de Borgen	Groningen
Dhr. A.G. Wennink Mevr. A. Berendsen	Dollard College	Groningen
Dhr. A.G. Wennink Mevr. A. Berendsen	Terra	Groningen, Friesland, Drenthe
Dhr. G.H. van Vliet	Ubbo Emmius Scholengemeenschap	Groningen
Dhr. F. Vinke	Winkler Prins	Groningen
Mevr. I. de Roo	Dr. Aletta Jacobs College	Groningen
Mevr. A.Osinga	Stichting voor Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen	Groningen
Dhr. M. Wever	Scholengroep Perspectief	Groningen
Dhr. J Hansen	Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen	Groningen
Dhr. L. de Boom	Renn4	Groningen, Friesland, Drenthe

Mevr. M. Andreae	Scholengroep OPRON	Groningen
Mevr. M. Noorman	Noorderbasis, VSO De Steiger	Groningen
A.M. Veldhuizen	Elker – Het Poortje Portalis Onderwijs en arbeidstoeleiding	Groningen
Mevr. W. Doornbos	Samenwerkingsverband Groningen V(S) O 20.02 Ommelanden	Groningen